

*Journalisten Mona Nilsson är aktuell med boken
"Mobiltelefonins hälsorisker", se www.monanilsson.se*

KI förnekar kända risker med mobiltelefoni

– Döljer att internationell studie bekräftar risk för hjärntumör

WHO-studien Interphone om hjärntumörrisker av mobilanvändning fann, tvärtemot vad som påståtts i ledande svensk press, ökad risk för hjärntumör av mobilanvändning. De svenska Interphone-forskarna från Karolinska Institutet dolde vid presskonferensen att studien visade en trend av ökad risk med ökad användning och ökad tid som förflutit sedan mobilen först började användas.

I motsats till KI-forskarna, finner Interphones projektledare det oroväckande att resultaten indikerar att dagens normalanvändare löper ökad risk för hjärntumör. Presentationen av resultatet speglar de enorma ekonomiska intressen som berörs. Mobilindustrin delfinansierade studien.

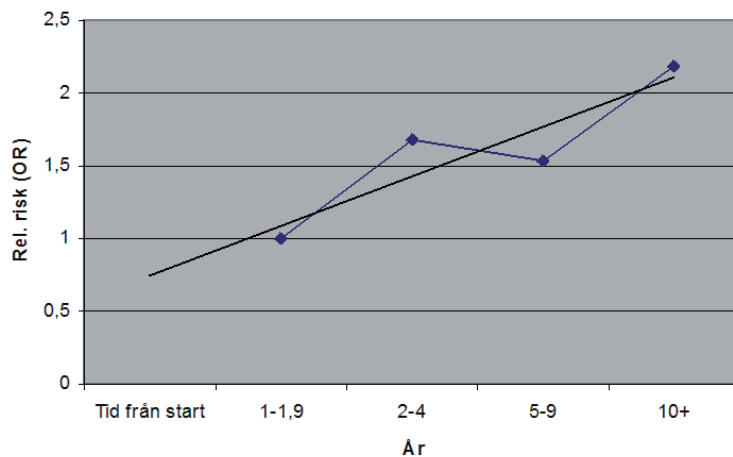
Ökad risk för hjärntumör för normalanvändare

Interphone visar en **statistiskt signifikant ökad risk för dödlig hjärntumör för dem som använt mobilen i 1 640 timmar eller mer (+40%).**¹ Fördelat på en tio-årsperiod motsvarar det 27 minuter om dagen, vilket inte är mycket med dagens mått. När man justerat för en brist med kontrollgruppen visas en ännu starkare säkerställd risk för denna användargrupp (+82%) samt då 10 år förflutit sedan mobilen började användas (+118%). Dessa alarmerande slutsatser har förpassats till ett appendix.²

1 Interphone tab 2. Säkerställd risk: OR=1,4 Se huvudartikeln <http://ije.oxfordjournals.org/cgi/reprint/dyq079>

2 Interphone Appendix 2. Säkerställd risk: OR= 2,18 (10+ år) OR=1,82 (1640+ timmar) Det erkända nyhetsbrevet Microwave News skriver om dessa resultat under rubriken *Interphone's Provocative Analysis of the Brain Tumor Risks*: www.microwavenews.com/Interphone.Appendix2.html Appendix 2 finns på: <http://ije.oxfordjournals.org/cgi/data/dyq079/DC1/2>

I Appendix 2 visar Interphone en säkerställd ökad risk med ökad latenstid (antal år som förflutit sedan mobilen först började användas):

Källa: Kurva utifrån data från Interphone-studien, Appendix 2

Man fann också en statistiskt säkerställd **ökad risk vid "mobilsidan"**, den sida av hjärnan där tumören uppstod (+96%), och vid den mest exponerade delen av hjärnan (+87%).³ Studien visade vidare en **nästan fördubblad risk** för de tyngsta användarna av NMT-telefoner (+95%). Dessa användare hade längst latenstid, då NMT var den första bärbara telefonen som togs i bruk.⁴

Ökad risk med ökad användning och ökad latenstid

Interphones projektledare, professor Elisabeth Cardis, säger:

–Jag anser att vi har ett antal data som visar en möjlig ökad risk bland de tyngsta användarna och **eftersom de tyngsta användarna i vår studie motsvarar små användare idag** anser jag att det är oroväckande.⁵

När KI-forskarna påstår att de inte funnit någon risk för en "regelbunden" användare, talar de om personer som använt mobilen marginellt, med dagens mått mätt. Det är anmärkningsvärt att Interphone-forskarna inte närmare analyserar den tyngsta användargruppen, som i dag motsvarar normalanvändarna, trots att det är hos dem man kan förvänta sig att risken är högst. De klumpas ihop i gruppen "mer än 1 640 timmars total mobilanvändning".

–Vilka risker hade visats om man hade analyserat risken för de som använt mobilen i över 2 000 timmar? Eller över 10 000 timmar? En domstol i Italien konstaterade i december 2009 att en man fått en tumör efter att ha använt mobilen och den trådlösa telefonen i 15 000 timmar. Det är logiskt att man först upptäcker risker bland de verkliga "tungt användarna" och då tillräckligt lång tid förflutit för att en tumör ska upptäckas, kommenterar Mona Nilsson, som under många år granskat frågan och är aktuell med boken *Mobiltelefonins hälsorisker*.

Professor Michael Kundi vid Wiens universitet sammanfattar situationen väl:

–Man måste komma ihåg att den genomsnittliga latenstiden i studien var fem år. Det är omöjligt att upptäcka en ökad risk för hela gruppen med så kort latenstider. **Enbart analysen för intensiv användning och lång latenstid är relevant.**⁶

3 Interphone tab 4: Säkerställd risk OR "temporal lobe" = 1,87 Tab 5: OR mobilsidan (ipsilateral sida) = 1,96

4 Interphone Appendix, tab 3. Säkerställd risk: OR=1,95 Appendix (Supplementary Data)
<http://ije.oxfordjournals.org/cgi/content/full/dyq079/DC1>

5 <http://www.loe.org/shows/segments.htm?programID=10-P13-00021&segmentID=1>

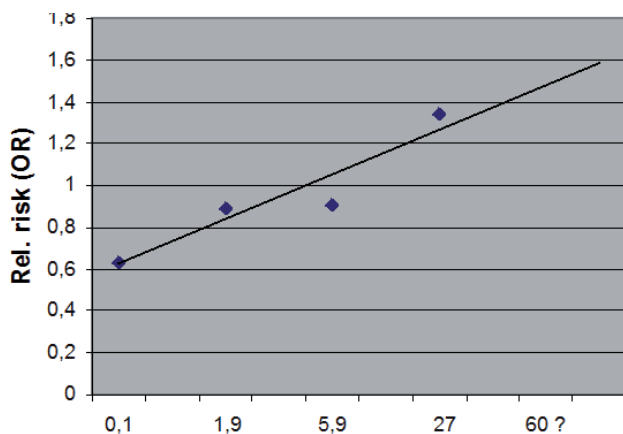
6 E-postkommunikation michael.kundi@meduniwien.ac.at

KI-forskare bortser från tunga användare

Anders Ahlbom och Maria Feychting som båda har anknytning till ICNIRP (se nedan), avfärdade vid förra veckans presskonferens på KI de analyser som visat en ökad risk för elakartade tumörer med att studien skulle lida av allvarliga brister och att de som fått hjärntumör skulle överdrivit sin mobilanvändning samt inte visste vilken sida de använt mobilen vid. De hävdade att de inte funnit något dos-responssamband och att de ökade riskerna för användare över 1 640 timmar därför inte skulle stämma. Professor Maria Feychting hävdade till och med att det skulle vara "osannolikt" att personer använt mobilen mer än en timma om dagen.

KI-forskarna fokuserade istället på de användare som använt mobilen mindre än 6 minuter om dagen (utslaget på den för hjärntumörer minsta latenstiden tio år). Om de däremot utgått från den grupp där man kan förvänta sig att upptäcka risken först: de som med tillräcklig latenstid (minst tio år) använt mobilen mest (mer än 6 till 27 minuter om dagen) framträder ett tydligt dos-responssamband:

Relativ risk i förhållande till användningstid (minuter per dag) i tio år:

Källa: Kurva utifrån data från Interphonestudien, tab. 3

Interphones projektledare Elisabeth Cardis säger:

"Vi ser en trend för ökade risker med ökad latenstid liksom ökade risker för de tyngsta användarna både för totalt antal samtal och total samtalstid."⁷

Fel om visade cancereffekter

KI-forskarna hävdade vidare att det inte finns någon "tänkbar" hypotes som skulle ge "anledning att tro att det skulle ha effekter i cancersjuklighet". Påståendet är felaktigt:

- 2004 redovisades REFLEX-projektet, ett omfattande EU-finansierat projekt, omfattande forskarlag över hela Europa, som bland annat visade att mobilstrålning skadar cellers DN. "Det går inte längre att hävda att vi inte känner till någon mekanism som kan förklara att mobilstrålning kan orsaka vilken sjukdom som helst hos människor och djur"⁸
- Professor Hugo Rüdiger från Wiens Universitet konstaterade i en rapport 2009: "Det finns omfattande belägg för att radiofrekvent strålning kan vara cancerogen på flera olika sätt. Den genotoxiska effekten kan i sin tur orsakas av bildandet av fria radikaler och påverkan på cellens naturliga reparationsmekanismer."⁹
- Att det finns en tänkbar biologisk hypotes framgår också av Interphones studieprotokoll, och var anledningen till att studien skulle göras.

⁷ Study probes link between cancer and phones <http://www.abc.net.au/lateline/content/2010/s2902097.htm>

⁸ REFLEX final report, 2004

⁹ Rüdiger, H.: Genotoxic effects of radiofrequency electromagnetic fields; Pathophysiology, 2009

Unga användare löper mångdubbelt ökad risk

Slutsatserna som berör personer med en signifikativ mobilanvändning bekräftar resultaten från Hardellgruppens forskning: Mobilen, men även den trådlösa telefonen, ökar risken för hjärntumörer. I en studie 2009 visade de dessutom att **unga användare löper mångdubbelt högre risk för dödlig hjärntumör**.¹⁰ Gruppens forskning har högt internationellt anseende, och bedömdes år 2009 hålla en högre kvalitet än Interphone.¹¹

–Att förneka de risker som nu är ett känt faktum i forskarvärlden är en skandal. Det är bedrägeri under vetenskaplig täckmantel och ett grovt svek mot allmänheten och i synnerhet mot den uppväxande generationen. Det handlar om risker för dödliga hjärntumörer, och många andra effekter, säger Mona Nilsson.

Studien undervärderar riskerna

Samtidigt som studien visar ökade risker, lider Interphone av flera ”riskhandicap” som undervärderar riskerna. Många resultat för korttidsanvändning indikerar att mobilen skulle skydda mot hjärntumör. Bristerna har påpekats av forskare både inom och utanför Interphone.¹² Exempel:

1. Användare av trådlösa telefoner (DECT) ansågs oexponerade, trots att de exponeras för liknande strålning.
2. Ett bortfall av icke-mobiltelefonanvändare i kontrollgruppen.
3. En ”regelbunden användare” har definierats som en person som använder mobilen en gång i veckan under minst 6 månader.

Professor Joel M. Moskowitz, Direktör vid School of Public Health vid Berkeley-universitetet i Kalifornien, säger:

–Interphone-studien är behäftad med felaktigheter som gör att resultaten snedvridits mot att inte visa skadliga effekter. Ändå visar den skadliga effekter. Hur mycket större skulle dessa ha varit, och vilka ytterligare effekter hade identifierats om studien inte varit felaktig?¹³

Jäviga forskare i nyckelpositioner

Sex år efter avslutad datainsamling och fyra år efter planerad redovisning publicerades Interphone-studien den 18 maj 2010. Förseningen är en följd av att forskarna från 13 länder inte kunde enas om vad studien visade. Den nordisk-brittiska ICNIRP-dominerade falangen som ville tona ner de risker som påvisats, vann den inbördes striden. Kritiker varnade tidigt för att studien skulle designas för att ge ett lugnande besked, då mobilindustrin var delfinansierad. Forskare som är närstående mobilindustrin och ICNIRP kom dessutom att dominera studiens ledningsgrupp.

ICNIRP är den privata stiftelse som ligger bakom dagens kontroversiella gränsvärden som helt bortser från långtidseffekter som cancer, och endast skyddar mot omedelbara uppvärmningseffekter (exponering 6 min). ICNIRP-forskarna anses ha en jävsställning då ett fastställt samband mellan mobilanvändning och hjärntumörer skulle slå bort grunden för ICNIRP:s gränsvärden, som är av enorm ekonomisk och strategisk betydelse för mobilindustrin.

10 Hardell, Carlberg: Mobile phones, cordless phones and the risk for brain tumours; Int J Oncol., 2009
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19513546>

11 Analysis of cellphone studies finds tumor risk <http://articles.latimes.com/2009/oct/14/science/sci-cell-phones14>

12 ”The International EMF collaborative” A Counter-View of the Interphone Study <http://vimeo.com/8109152>,
http://www.radiationresearch.org/pdfs/20100517_emf_collaborative_interphone.pdf

13 The Interphone Study: A Call for Cell Phone Health Warnings, J. Moskowitz May 16 2010, jmm@berkeley.edu

Mona Nilsson är miljöekonom och journalist. Hon skriver i tidningen Miljömagasinet och är aktuell med boken *Mobiltelefonins hälsorisker – Fakta om vår tids största miljö- och hälsoskandal* som kommer ut i början av juni och bygger på sju års omfattande research: Granskning av forskningsresultat, myndighetsdokument och mediabevakning, intervjuer med forskare, mobilstrålningsskadade, läkare, experter, myndighetsrepresentanter m.fl.

Mona Nilsson är flitigt anlita som föredragshållare och har tidigare gett ut *Spelet om 3G – fakta och desinformation i det trådlösa samhället*. Hon fick Owe Törnqvists Miljöpris 2007, och Miljömagasinets Fritänkarpris 2009.

Mona Nilsson intervjuades om Interphone-studien i finska radion i mars 2010: [Granskat: Mobiltelefoner och cancer](#)¹⁴

Ur boken *Mobiltelefonins hälsorisker*:

”Jag vill att allmänheten ska veta att vetenskapen inte bedrivs så som den beskrivs i tidningarna. Jag vill att gemene man ska förstå att de inte rakt av kan acceptera vetenskapsmäns uttalanden utan måste ta dem med en nypa salt, eftersom de alltför ofta tjänar egna intressen och vilseleder. På det sätt som vetenskapen för närvarande finansieras och utvärderas, lär vi oss mer och mer om mindre och mindre, och vetenskapen blir vår fiende i stället för vår vän”
Professor Robert O. Becker.¹⁵

www.monanilsson.se

---

¹⁴ <http://arenan.yle.fi/audio/805586>

¹⁵ Robert O Becker: *The Body Electric* 1985